

Laudáció

Jászság Népi Együttes

Jászberényiként, jászként, nem könnyű érzelmek nélkül beszélnem, és nemcsak azért, mert évtizedek óta figyelem tevékenységüket, hanem mert az én táncos létezőm is ebből a műhelyből indult.

A Jászság Népi Együttes 1971-ben alakult Papp Imre vezetésével. Az eltelt több mint öt évtized alatt ez a művészi közösség hazánk néptáncművészetének egyik legkiválóbb képviselőjévé, meghatározó szereplőjévé vált. Az első igazi sikerüket 1977-ben érték el, miután megnyerték a televíziós *Ki mit tud?* vetélkedőt, aminek eredményeként szinte az egész ország megismerte a Jászságot. Tudásuk folyamatos gyarapodásában elévülhetetlen érdemei voltak Tímár Sándornak, aki a Bartók Együttes mellett a Jászságra is szinte saját együtteseként tekintett. A Tímár Mesterre jellemző szinte forradalmian újszerű koreográfiai látásmód a Jászság Népi Együttes szellemiségét is végérvényesen meghatározta, amelynek hatása a mai napig tart. Mit is jelentett ez „forradalmi” módszer? Nemcsak koreografálást, hanem egy egészen más pedagógiai, tanítási módszert, meg legfőképpen szellemiséget, a tradíció végtelen tiszteletét. Nekünk, akkori táncosoknak alapvetően megváltozott a gondolkodásunk, mániákusan kerestük a táncot, a zenét, a hagyománynak a személyes megélését. Jártunk fel rendszeresen Budapestre táncházba, a legendás Kassák Klubba. Egy nyári napon szintén odatartottunk, és persze a szokásos módon nagyon izgatottak voltunk. A villamosról leszállva úgy éreztük, halljuk a zenét, szinte rohantunk az utcán. Amikor odaértünk, az ajtót zárva találtuk, aztán sűrű kopogtatás után előbújt a portás néni, és mondta: „Gyerekek, nyári szünet van, ma nincs táncház.” Pedig esküszöm, hogy hallottuk a zenét!

A legendás kezdetek után, 1996-tól Szűcs Gábor irányítja művészeti vezetőként az együttest, akinek működése alatt tovább ívelt az együttes pályafutása, fokozatosan beépülve nemcsak a Jászság, hanem az ország kulturális szövetébe is.

Az együttes tagjai kiemelt feladatuknak tartják a magyar paraszti tánc és zenei hagyományaink leghitelesebben történő megismerését. Lehetőség szerint azonban nemcsak archív felvételeken keresztül igyekeznek a szükséges tudást megszerezni, hanem személyes élmények által is, ezért rendszeresen járnak gyűjteni a határon túli magyarokhoz, elsősorban Moldvába, Kalotaszegre, a Mezőségbe és a Küküllő-mentére. A gyűjtések anyagából komoly archívumot hoztak létre, ami nagy segítséget nyújt szakmai munkájukhoz. Mindemellet különösen szívügyüknek tekintik a méltatlanul elfeledett jászsági táncok felkutatását is. Egy újabb személyes élményem, amelyik mélyen hozzájuk köt, a *Jászok történelmi dal és táncjáték*, amelyet néhány évvel ezelőtt a kiváló jászberényi táncosokkal és Szűcs Gábor alkotói közreműködésével (sok más művésztársunkkal egyetemben) állítottuk színpadra.

A töretlenül felfelé ívelő művészi eredményekhez szükség van egy mágikus térre, a színpadra, ahol minden összegyűjtött, megszerzett érték a közönség elé tárul. Egy olyan táncegyüttesről van szó, amely nem csak értéket őriz, de értéket is teremt. Szűcs Gábor az, aki nem csak vezetőként, de alkotóként is meghatározó a társulat életében. Az ő folyamatosan kikristályosodó koreográfusi szellemiségét viseli magán az együttes. Ez a szellemiség a

”bartóki tiszta forrás” szellemisége, melynek megalkuvásmentes megvalósítása teszi ikonikussá ezt a közösséget.

Az együttes alapításától fogva nagy gondot fordított az utánpótlás nevelésére is. Ebből a célból hozták létre a Viganó Alapfokú Művészeti Iskolát, ahol olyan kiváló tanárok tanítják a gyerekeket, akik közül sokan a Népművészet Ifjú Mestere, Örökös Aranysarkantyús és Aranygyöngyös címmel rendelkeznek. Ez a pedagógiai tevékenység azonban túlmutat az utánpótlás biztosításán, hiszen ezáltal a gyerekek százai ismerkednek meg a népművészettel, megtanulják a közösségben létezés fontosságát, magyarságukban megerősödnek, fontos útravalót kapnak későbbi életükhöz, segítséget a világban való eligazodáshoz.

A mindenkori „Jászságosok” már évtizedek óta minden évben megrendezik a Nemzetközi Táncház és Zenésztábort, valamint az Európában egyedülálló, a határon túli magyarság hagyományait bemutató, országos érdeklődést kiváltó Csángó Fesztivált.

Az együttes művészeti munkájáért számos elismerésben részesült. Ezek közül néhány a teljesség igénye nélkül: az „Örökös Kiváló Együttes” cím, a „Bartók-díj”, a „Csokonai Vitéz Mihály-díj”, kétszer nyerték meg a Fölszállott a páva tehetségkutató versenyt, valamint kitüntették őket Prima díjjal és a Prima Primissima Közönségdíjjal is.

Szívesen nézem őket szerte az országban, vagy a város, a Jászság különböző rendezvényein, büszke vagyok rájuk. Büszke vagyok, hogy ennek a közösségnek valaha tagja lehettem, hogy az a facsemete, aminek ültetésében, nevelgetésében én is részt vehettem, ilyen hatalmas fává növekedett az évtizedek alatt.

Mihályi Gábor

Bp., 2022.06.18.